

LEO NIGUL – 90

Leo Nigul sündis 27. veebruaril 1928. aastal Järvamaal Väinjärve vallas (hilisem Koeru vald) talupidajate perekonnas.

Tema koolitee algas 1936. aastal Väinjärve Algkoolis, edasi järgnesid õpingud Pahlala ja Narva I Algkoolis, keskkoolis omandas ta Rapla

Keskoolis 1947. aastal.

Teadmistehimulise noormehena astus ta 1948. aastal Tartu Riikliku Ülikooli Põllumajandusteaduskonna zootehnika teaduskonda, millest sai 1951. aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia (EPA) zootehnikateaduskond. EPA lõpetas ta 1953. aastal õpetatud zootehnika kvalifikatsiooniga. Samal aastal asus ta tööle Viisu sovhoosi, kus ta töötas kaks aastat vanemzootehnikuna.

1955. aastal asus Leo Nigul ennast täiendama Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituudis (ELVI) sihtaspirantuuris seakasvatuse erialal, mille lõpetas 1958. aastal.

Dissertatsiooni "Erinevate söötmissüsteemide mõju põrsaste kasvule ja arengule" kaitsmise järel omistati talle põllumajandusteaduste kandidaadi kraad seakasvatuse erialal ja vormistati tööle samasse instituuti tõuaretuse osakonda noorema teadusliku töötajana. Järgmisel aastal viidi ta üle instituudi alluvasse Tartu Eksperimentaalsovhoosi peazootehnik-direktori asetäitja ametikohale.

Alates 1961. aastast jätkusid Leo Niguli uurimistööd Kehtnas ELVI (alates 1994. aastast Eesti Põllumajandusülikooli Loomakasvatuse instituut) seakasvatuse osakonnas, kus ta töötas pensionile minekuni, jõudes vanemteaduri, juhtivateaduri ja sektorijuhataja ametikohani. 1966. aastal omistati Leo Nigulile vanemteaduri kutse.

Oma teadustöodes on ta uurinud sigade söötmise ja pidamise, kuid ka aretuse ja seakasvatuse organiseerimisega seatud küsimusi.

Suuremahuliste loomkatsete materjalide põhjal valmis 1975. aastal doktoritöö, mille Nõukogude Liidu Kõrgem Atestatsioonikomisjon jättis kinnitamata. Sellest hoolimata jätkas ta teadusuuringuid sigade isoleeritud pidamise süsteemi, sigade söötmise, söötade valgu-energia väärdumise ja söötmistehnoloogia uurimise ning seafarmide rajamise põhialuste väljatöötamise alal.

Eesti Vabariigi taasiseseisvumise järgselt kaitses Leo Nigul 1994. aastal teistkordselt doktoritööd teemal "Uurimusi kasvavate sigade söödaratsioonide paremustamisest proteiinisisu, tööstusjäätmete ja ergotroopsete ainete abil" ja talle omistati põllumajandusdoktori kraad. Doktoritöö hõlmas autori enam kui

kolmekümne viie aasta jooksul tehtud sigade söötmissüsteemide tulemusi ja nende põhjal tehtud järeldusi.

Uurimistöö tulemusi on ta propageerinud arvukates artiklites, mis on ilmunud vabariiklikes ja välismaa ajakirjades. Ta on mitmete raamatute autor või kaasautor. Tema sulest on ilmunud ligi 350 mitmesugust teadustrükist, nende hulgas: "Ratsionaalne põrsakasvatus" (1963), "Veise- ja seakasvatus" (1981, kaasautorina), "Loomakasvatus kodumajapidamistes" (1984, kaasautorina), "Seakasvatavate teatmik" (1984, kaasautorina), "Sigade söötmine" (1991, kaasautorina) jt.

Leo Nigul on esinenud ettekannetega vabariiklikel, üleliidulistel ja välismaal läbiviidud konverentsidel (Saksa Demokraatlik Vabariik, Leningrad (St Peterburg), Žodino) jt.

Ta võttis aktiivselt osa ühiskondlikust tööst, olles ühingu "Teadus" lektor, Kehtna Näidissovhoosi algorganisatsiooni esimees ja ametühingukomitee liige.

Leo Nigul oli Vabariikliku Söötmissalase Uurimistöö Koordineerimiskomisjoni ning ENSV Agrotööstuskompleksi teaduslik-tehnilise nõukogu söötmissüsteemi liige. Ta kuulus ELVI zootehnika teadusliku meetodilise komisjoni, Suure Valge Seatõu tõunõukogusse, Eesti Tõusigade Aretusühistu nõukogusse ja paljude teistesse komisjonidesse. Ta oli loomakasvatustehnikumide riigieksamikomisjoni esimees, ajakirja "Sotsialistlik Põllumajandus" toimetuse kolleegiumi ja Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi liige.

Hinnatud teadlasena oli ta oodatud lektor ja nõuandja vabariigi loomakasvatusspetsialistidele ja tippjuhtidele.

Leo Nigulile omistati 1977. aastal Eesti NSV teenelise teadlase aunimetus, 1989. aastal autasustati teda Eesti NSV Ministrite Nõukogu preemiaga.

Samuti autasustati teda 1954. a Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga ja 1970. a NSV Liidu Ülemnõukogu poolt V.I. Lenini mälestusmedaliga.

Eesti Vabariigi Põllumajandusministeerium hindas Leo Niguli viljakat teadustööd tema 70. sünnipäeval 1998. aastal tänukirjaga ja mälestusmedaliga "Kalevi-poeg kündmas".

Leo Nigul oli kirglik jahimees, tema koduseintel oli näha mitmeid auhinnatud jahitrofeesid.

Leo oli inimene, kes oskas probleemidele läheneda sügavuti. Ta oli muhe, sõbralik ja särav vestluskaaslane, laia silmaringiga palju näinud ja kogunud inimene.

Kolleegina oli Leo Nigul delikaatne, osavõtlik ja abivalmis.

Leo Nigul suri 28. augustil 2008. a ja on maetud Koeru vanale kalmistule.

Aarne Põldvere
Kalju Eilart